

ชื่อโครงการ : การส่งเสริมการเลี้ยงไก่ประดู่หางดำเพื่อการค้าของชุมชน ตำบลแม่ทรายอำเภอร้อง

กวาง จังหวัดแพร่

ชื่อผู้วิจัย : นายวรศิลป์ มาลัยทอง¹

นางสวิษฐา ศุภอุดมฤกษ์ ตรีรัตน์²

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภท : งบประจำปี 2556 จำนวนเงิน 282,668 บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย : 16 กรกฎาคม 2555 ถึง 15 กรกฎาคม 2556

บทคัดย่อ

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองให้สามารถเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์และไก่พื้นเมืองขุนออกสู่ตลาดได้ตลอดปี และศึกษาระบบการจัดการไก่พื้นเมืองที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นตำบลแม่ทราย อ.ร้องกวาง จ.แพร่

ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 5 ราย ประกอบด้วย เกษตรกรอาชีพเพาะปลูก 3 ราย ข้าราชการบำนาญ และกลุ่มนศ.ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่เฉลิมพระเกียรติ อายุ 22-60 ปี มีพื้นที่เลี้ยง 50-100 ตร.ว. ประกอบด้วยโรงเรือนและพื้นที่ปล่อยลาน ประสบการณ์เลี้ยงไก่ 1-35 ปี ใช้แรงงานในการเลี้ยง 1-2 คน ทั้งหมดใช้อาหารชั้นที่ผสมเอง บางรายเสริมด้วยอาหารหยابในตอนบ่าย กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงไก่พ่อแม่พันธุ์ รายละ 100 ตัว สมาชิกที่เหลือเลี้ยงรายละ 50 ตัว ผลผลิตไข่ของพ่อแม่พันธุ์ ทั้งโครงการตั้งแต่เดือนมกราคม – กรกฎาคม มีจำนวนทั้งสิ้น 9,921 ฟอง (จากแม่ไก่ 202 ตัว) ใช้ทั้งการฟักโดยแม่ไก่ และตู้ฟัก มีอัตราการเกิดร้อยละ 68-70 สาเหตุเนื่องจากอัตราการผสมติดต่ำ แม่ไก่จิกกินไข่ตัวเอง ตู้ฟักไข่ไม่มีประสิทธิภาพต่ำ เป็นต้น

ผลผลิตลูกไก่ของเกษตรกร ทางโครงการได้จำหน่ายให้กับกลุ่มเกษตรกรกลุ่มอื่นๆ ในชุมชนแม่ทรายและชุมชนใกล้เคียงทั้งหมดในราคาเฉลี่ยตัวละ 24 บาท มีเกษตรกรเพียง 1 ราย (นายบุญลวง เดชพรม) ที่แบ่งลูกไก่ที่ผลิตได้บางส่วนมาเลี้ยงเป็นไก่ขุน ลูกไก่ที่ได้จากโครงการมีทั้งสิ้น 5,731 ตัว และไก่ขุนจำนวน 125 ตัว น้ำหนักเฉลี่ย 1.2 กก. จำหน่ายราคา 100 บาทต่อกก.

ต้นทุนการผลิตลูกไก่ของกลุ่มประกอบด้วยต้นทุนคงที่ (ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์ และค่าเสียโอกาสการใช้ที่ดิน) เท่ากับ 10,539.17 บาท (ร้อยละ 3.50) 2) ต้นทุนผันแปร เท่ากับ 289,789.25บาท (ร้อยละ 96.58) ประกอบด้วย ค่าพันธุ์ไก่ 23,460 บาท (ร้อยละ 9.74) ค่าอาหาร 148,710.65 บาท (ร้อยละ 54.17) ค่าแรงงาน 65,000.00 บาท (ร้อยละ 20.99)

¹ สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่เฉลิมพระเกียรติ จ.แพร่ 54140

² คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ.เชียงใหม่ 50290

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ร้อยละ 11.61 และ 3) ต้นทุนรวม เป็นผลรวมของต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร เท่ากับ 284,701.82 บาทโดยเป็นต้นทุนเงินสด 202,583.90 บาท หรือร้อยละ 73.07 ต้นทุนเฉลี่ยต่อการผลิตลูกไก่ 1 ตัว เท่ากับ 38.96 บาทต่อตัว

ต้นทุนการผลิตไก่ขุน (ของนายบุญล่วง) ประกอบด้วยต้นทุนคงที่ 281.67 บาท (ร้อยละ 2.32) 2) ต้นทุนผันแปร เท่ากับ 11,849.00 บาท (ร้อยละ 97.68) ประกอบด้วย ค่าพันธุ์ไก่ 2,460 บาท (ร้อยละ 20.28) ค่าอาหาร 7,854 บาท (ร้อยละ 64.74) ค่าแรงงาน 1,125 บาท (ร้อยละ 9.27) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ร้อยละ 3.39 และ 3) ต้นทุนรวม เป็นผลรวมของต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร เท่ากับ 12,130.17 บาทโดยเป็นต้นทุนเงินสด 10,932.00 บาท หรือร้อยละ 90.12 ต้นทุนเฉลี่ยในการผลิต 72.88 บาทต่อกิโกรัม

รายได้และกำไรจากการผลิตลูกไก่ (4,251 ตัว) และผลพลอยได้ (ปุ๋ยมูลไก่) เท่ากับ 129,736.00 บาท เกษตรกรแบ่งจำหน่ายให้กลุ่มผลิตไก่ขุนในชุมชน และพื้นที่ใกล้เคียงราคาตัวละ 23-30 บาท (ค่าเฉลี่ย 24 บาท/ตัว) เกษตรกรมีต้นทุนเฉลี่ยในการผลิตลูกไก่ 38.96 บาทต่อตัว (ต้นทุนการผลิตสูงเนื่องจากปัญหาอัตราการเกิดต่ำ) ดังนั้นเกษตรกรขาดทุนเงินสดจากการผลิตลูกไก่ เฉลี่ย 10.19 บาทต่อตัว

รายได้และกำไรจากการขายไก่ขุน (125 ตัว) ราคากิโกรัมละ 100 บาท (น้ำหนักเฉลี่ย 1.2 กก.) เกษตรกรมีต้นทุนเฉลี่ยในการผลิต 72.88 บาทต่อกก. ดังนั้นเกษตรกรได้กำไรจากการผลิตเฉลี่ย 27.12 บาทต่อกิโกรัม เป็นเพราะว่า เกษตรกรใช้วิธีการเลี้ยงแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย ใช้วัตถุดิบท้องถิ่นมาผสมกับหัวอาหาร และให้อาหารหยาบเสริมด้วย จึงทำให้ต้นทุนค่าอาหารต่ำ

โดยภาพรวม เกษตรกรมีการบริหารจัดการเลี้ยงที่ดีพอสมควร แต่เนื่องด้วยมีประกอบอาชีพอื่นเป็นหลัก ทำให้ไม่มีเวลาดูแลไก่อมากนัก ส่งผลให้ผลผลิตไม่ได้ตามเป้าหมาย และการเลี้ยงไก่อังขาดทุนอยู่ ระบบการเลี้ยงที่เหมาะสมคือ แบบกึ่งขังกึ่งปล่อย โดยให้อาหารผสมสำเร็จรูปร่วมกับอาหารหยาบ เช่น หญ้าหรือหยาวกกล้วยหมัก

คำสำคัญ : ไก่ประดู่หางดำ, การเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อการค้า, ชุมชนบ้านแม่ทราย

Project Title: The Promotion of Commercial Indigenous Chicken Production in at
Maesai Sub-district, Rongkwang District, Phrae Province, Thailand.

Researcher: Worasin Malaithong¹³
Savichaya Supa-udomlerk Trirat²⁴

Project Fund : amount 282,668 THB

Project period : July, 16 2012 to July, 15 2013

Abstract

This research aims to develop the production potential of Thai indigenous chicken breeder and fattening chicken throughout the year and defined the appropriate management system for the Mae-sai sub-district, Rong-kwang district, Phrae province, surrounding.

Attendees consisted of the five farmers, 3 person work on cultivation career, retired government official, and students from Maejo University Phrae Campus which are the range of age 22 to 60 years. The total of open-side shed and scavenging area was 50 to 100 sq.m. The experience of feeding is 1-35 years by 1-2 people. All attendees using the concentrate feed, some of them added the roughage in the afternoon. Three farmers raised 100 chickens while the rest raised 50 heads. Egg production from January to July totaled 9,921 eggs (from 202 hens), by using both natural incubation and incubator that had hatchability rate of 68-70 percent. It may be affected by low fertility, egg eating problem and incubator low performing etc.

Day old chick (DOC) of the project had a total of 6,695 heads and was sold to other farmers around Mae-sai community. Only 1 farmer (Mr.Boonluang Dejhprom) raised 125 DOC to produced fattening chicken and sold at 100 baht per kilogram (average weight of 1.2 kilogram).

Production costs consists of the fixed costs (Depreciation of housing, tools and equipment and the opportunity cost of land use) was 10,539.17 baht (3.50

¹ Animal Science Technology, Maejo University Phrae Campus, Phrae, Thailand 54140

² School of Tourism Development, Maejo University, Chiang Mai, Thailand 50290

percentage) 2) variable costs were 274,162.65 baht (96.50 percentage) contains the breeders 23,460 baht (9.74 percentage) feed cost 148,710.65 baht (54.17 percentage) labor cost 65,000.00 baht (20.99 percentage) other costs (11.61 percentage) and 3) the total cost is the sum of fixed costs and variable costs were 284,701.82 baht which cash cost was 202,583.90 baht or 73.75 percentage, average cost per head equals to 38.96 baht.

Production cost of fattening chicken (Mr.Boonluang) including fixed costs 281.67 baht (2.32 percentage), 2) variable costs equal to 11,849.00 baht (97.68 percentage) consist of breeders 2,460 baht (20.28 percentage) feed 7,854 baht (64.74 percentage) labor cost 1,125 baht (27.09 percentage) other costs 3.39 percentage and 3) total cost is the sum of fixed costs and variable costs were 12,130.17 baht. Cash cost 10,932.00 baht and the average cost of production is 72.88 baht per kilogram.

Revenues and profits from the production of DOC (4,251 chicks) and by-products (chicken manure) was 129,736.00 baht. Farmers sold it to the other farmer and neighborhood in the community. The sale value of DOC was 23-30 baht/chick (average 24 baht/unit) while the average cost of DOC was 33.20 baht, the farmers loss average of 11.95 per head.

Income of fattening chicken (100 baht/kg.) was higher than the production cost (72.88 baht/kg). So farmers can be profit averaged 27.12 per kilogram, because of those farmers using local feed ingredients mixed with concentrate feed and supplemented with roughage that made low of feed cost.

Overall, the farmers had good management but they had more duty that made them had no time to care much, so the production did not meet the target. The appropriate management system of both Thai indigenous chicken breeder and fattening chicken is semi-intensive system which fed with concentrate feed and the roughage such as grass or fermented banana stalk.

Keyword: Praduhandum Chicken, Commercial Indigenous Chicken Production, Maesai Community